

При внесенні змін в «Проект створення національного природного парку „Слобожанський”» [8*] з урахуванням Пропозицій необхідно додатково внести зміни в п.8. Земельний баланс парку.

9. Заключні положення.

Вважаю необхідним, як і передбачено «Проектом створення національного природного парку „Слобожанський»» [8*], підпорядкувати створюваний НПП «Слобожанський» безпосередньо Міністерству охорони навколишнього природного середовища України, тому що:

9.1. Діючий в області НПП «Гомільшанські ліси», підпорядкований Обласному управлінню лісового та мисливського господарства, не може бути прикладом та зразком дбайливого господарювання та вмілого управління.

9.2. Факти, наведені у листах Головашкіна В.А. [11*], Грамми В.М. [10*], документальному фільмі [18*] свідчать про серйозні розбіжності в декларуванні природоохоронних досягнень та виконання природоохоронних зобов'язань по збереженню цінних природних комплексів на землях лісового фонду в Харківській області, підпорядкованих Обласному управлінню лісового та мисливського господарства та лісогосподарським підприємствам, між офіційними показниками та реальним становищем на місцях.

9.3. В Обласному управлінні лісового та мисливського господарства на даний час відсутній виділений фахівець, який би безпосередньо займався питаннями природно-заповідного фонду, що, на мою думку, свідчить про брак уваги до діючих та створюваних об'єктів природно-заповідного фонду.

9.4. Відсутність до теперішнього часу адміністрації регіонального ландшафтного парку «Ізюмська лука» (Ізюмський район, охоронні зобов'язання на ДП «Ізюмське лісове господарство») і, водночас, вивчення фінансових показників Обласного управління лісового та мисливського господарства свідчить про створення штучних перешкод на шляху розвитку природно-заповідного фонду області.

9.5. Заступник голови Держкомітету лісового господарства України Лозицький В.Г. **10 квітня 2009 року** під час виробничої наради «Лісова галузь: проблеми та перспективи розвитку» [19*], відповідаючи на питання про сумісність рубок головного користування на території ДП «Гутянське лісове господарство» і необхідність створення на його території НПП «Слобожанський», продемонстрував, на мою думку, повну незацікавленість збереженням цінних природних комплексів, практично схвалив діючу політику по нарощуванню заготівлі ділової деревини на території ДП «Гутянське лісове господарство». Не важко спрогнозувати и припустити, що політика Держкомлісгоспу України у разі підпорядкування НПП «Слобожанський» лісівникам буде спрямована на дискредитацію створення об'єктів природно-заповідного фонду на лісових землях та нав'язування сировинного підходу при вирішенні фінансових питань.

9.6. Навіть не треба бути великим фахівцем лісової науки (В.О. Манойло, О.Ф. Попов), щоб побачити, що на території ДП «Гутянське лісове господарство» (у тому числі на територіях як діючих об'єктів ПЗФ України, так і на зарезервованих під створення майбутніх заповідних об'єктів, в останні роки і до теперішнього часу) відбувається лісогосподарська діяльність, яка призводить до зміни цінних природних комплексів на плантації монокультур (фото 20-27).

Це не тільки злочинно, а й нав'язує у майбутньому коштовні заходи по догляду за молодняками, фінансування яких ляже на державу.

9.7. На мою думку, просто неможливо поширити дбайливу лісівничу політику «праці на майбутнє» на архітектурні перлини загальнодержавного значення парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва «Наталіївський», територія якого повинна перейти в постійне користування НПП «Слобожанський».

9.8. Наявність в області двох установ (НПП «Слобожанський» та НПП «Гомільшанські ліси») з однаковими задачами, підпорядкованих різним відомствам (Міністерству охорони навколишнього природного середовища України і Харківському обласному управлінню лісового та мисливського господарства), дасть змогу об'єктивно оцінити менеджмент та кваліфікацію їх керівників по реальним показникам .

10. Лісовий біль.

Неможливо в даних Пропозиціях обійти увагою лист начальника Обласного управління лісового та мисливського господарства Д.О. Овчаренка 12.06.2009 р. № 02-06/94 до доручення № 01-25/3098 від 29.05.09. на ім'я Заступника голови обласної державної адміністрації Зверєва О.В. (Додаток Д).

Цей лист практично ставить крапку на сподіваннях щодо законного, наукового, конструктивного та державного підходу нинішнього керівництва Харківського обласного управління лісового та мисливського господарства до створення національного природного парку «Слобожанський» у Краснокутському районі Харківської області.

Цей лист додатково акцентує увагу на питанні необхідності обов'язкового підпорядкування майбутнього НПП «Слобожанський» **безпосередньо Міністерству охорони навколишнього природного середовища України** (п. 9 Пропозицій).

Але необхідно додати наступне:

«Управління цілком підтримує розширення площ природно-заповідного фонду лісгоспу в контексті вимог міжнародного «Стандарту Smart Wood для оцінки лісоуправління в Україні» *(незалежною аудиторською компанією*

NEPCon під час проведення аудиту лісгоспу в 2007-2008 роках та надання Rainforest Alliance (CША) відповідного Сертифікату було зауважено про необхідність доведення заповідності лісів ДП «Гутянське ЛГ» до 5%) шляхом створення Регіонального ландшафтного парку (РЛП)...» [21]*

- Міжнародний «Стандарт Smart Wood для оцінки лісоуправління в Україні» не робить ніяких акцентів на розвиток окремих категорій об'єктів природно-заповідного фонду України, а необхідність доведення заповідності лісів ДП «Гутянське лісове господарство» мінімум до 5 відсотків обов'язкова не тільки для ДП «Гутянське лісове господарство», а й для усіх лісгосподарських підприємств України, які бажали і бажають одержати сертифікат FSC, який, в свою чергу, дозволяє експорт деревини до Євросоюзу.

Обов'язковими для виконання на території України є **положення Конституції України.**

«Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй.» [22*]

«Чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України.» [22*]

Харківське обласне управління лісового та мисливського господарства, яке «підтримує розширення площ природно-заповідного фонду лісгоспу в контексті вимог міжнародного «Стандарту Smart Wood для оцінки лісоуправління в Україні»» [21*], не може підміняти законодавчу базу держави. Крім того, «Стандарт Smart Wood» не має платформи, яка ратифікована Верховною Радою України. Лісовий кодекс України, акти Президента України, постанови Кабінету Міністрів України приймаються відповідно до Конституції України.

Тобто бажання Обласного управління лісового та мисливського господарства не виконувати державні програми, спрямовані на розвиток екомережі України, не може мати законного підґрунтя.

- Незважаючи на проблеми з відсотком заповідності, знищенням лісового заказника «Володимирівська дача», невідповідності існуючих об'єктів ПЗФ України міжнародним стандартам [18*] у 2008 році ДП «Гутянське лісове господарство» одержує сертифікат FCS та експортує за кордон продукції приблизно на 12 000 000 грн. Це безпрецедентне нехтування державною політикою з охорони довкілля на території нашої області, знищення рекреаційного потенціалу регіону. Це практично виклик мафіозних структур державному устрою на регіональному рівні.

Я не погоджуюсь і не погоджусь с таким становищем справи і в квітні 2008 року проінформував ряд світових інституцій про становище, яке склалось в лісовому господарстві Харківської області.

У тому числі листами з додаванням документального відеоматеріалу були проінформовані:

- 1) Глобальный экологический фонд – GEF – Global Environment Facility GEF Secretariat 1818 H Street, NW, MSN G6-602 Washington, DC 20433 USA;
- 2) Европейский банк реконструкции и развития – EBRD – European Bank for Reconstruction and Development (EBRD One Exchange Square London EC2A 2JN United Kingdom);
- 3) Европейский институт леса – EFI – European Forest Institute (European Forest Institute Torikatu 34 80100 Joensuu Finland);
- 4) Международная организация по борьбе с отмыванием денег – FATF – Financial Action Task Force (FATF / GAFI 2, rue André Pascal 75775 Paris Cedex 16 FRANCE);
- 5) Международный союз лесных исследовательских организаций – IUFRO – International Union of Forest Research Organizations (International Union of Forest Research Organizations Mariabrunn (BFW) Hauptstrasse 7 A-1140 Vienna, Austria);
- 6) Международный союз охраны природы – IUCN – International Union for Conservation of Nature (International Union for Conservation of Nature Rue Mauverney 28 Gland 1196 Switzerland);
- 7) Центр по международным исследованиям лесного хозяйства – CIFOR – Center for International Forestry Research (P.O. Box 0113 BOCBD Bogor 16000 Indonesia).

Проінформовано про наслідки псевдосертифікації ДП «Гутянське лісове господарство» в Харківській області і уряд Нідерландів, який був частково донором коштів, витрачених на сертифікацію ДП «Гутянське лісове господарство». Але на даний час можна констатувати факт, що на допомогу собі повинні першими прийти тільки ми самі.

Повертаючись до листа [21*], ще зазначу, що:

- науково-обґрунтовану пропозицію про створення Регіонального ландшафтного парку (замість та частково на місці майбутнього НПП «Слобожанський») було винесено фахівцями наукового відділу НПП «Гомільшанські ліси», який знаходиться в прямому підпорядкуванні у Харківського обласного управління лісового та мисливського господарства. Я гарно знаю час зародження цієї ідеї, замовників та виконавців, і звертаю увагу, що в наявності факт використання наукового підрозділу афілійованої структури всупереч стратегічному напрямку ініціативи Обласної державної адміністрації на створення НПП «Слобожанський». Мене також дивує, як керівник наукового відділу НПП «Гомільшанські ліси» Влащенко С.В. міг так ризикнути своїм ім'ям науковця.

- лист, побудований на спробах доведення припущення, що, крім тих «першоджерел», які вся лісівнича спільнота встигла прочитати за 21 день підготовки пропозицій, не існує більше наукового підґрунтя створення НПП «Слобожанський». Такий підхід авторів документу [21*] просто дискредитує керівництво Обласної державної адміністрації, до якої він спрямований.

- в дорученні голови Харківської обласної державної адміністрації № 01-25/3098 від 29.05.09. (**Додаток Е**) не йшла мова про історію створення НПП

«Слобожанський», про необхідність переносу його до іншого району області, евакуації цінних природних комплексів перед наближенням нових лісогосподарських досягнень ДП «Гутянське лісове господарство». Текст доручення короткий, і, на мою думку, повинен бути зрозумілим навіть Д.О. Овчаренку, а отже необхідно було: «Надати пропозиції щодо визначення меж земельних ділянок при створенні національного парку Слобожанський на території Краснокутського району. *Термін виконання: до 15 червня 2009 року.*» [23*]

Тобто висновок Харківського обласного управління лісового та мисливського господарства, що Національного природного парку не повинно бути на території Краснокутського району, тому що Д.О. Овчаренко з'ясував «відсутність першоджерел», наштотує на думки, що, враховуючи тяжкі умови праці в лісовій галузі України, вік виходу на пенсійний відпочинок для працівників лісового господарства необхідно значно приблизити до дати народження, а даний лист залишити для майбутніх відвідувачів НПП «Слобожанський» як дружню посмішку минулої епохи.

11. Очікувані результати та наслідки.

Затвердження наданих мною пропозицій по включенню зазначених територій до майбутнього об'єкту природно-заповідного фонду України НПП «Слобожанський» (внесення змін в існуючий «Проект створення НПП „Слобожанський”» [8*] з урахуванням наданих Пропозицій) створить умови для:

- можливості виконання національним природним парком «Слобожанський» покладених на нього законом основних завдань:
 - збереження цінних природних та історико-культурних комплексів і об'єктів;
 - створення умов для організованого туризму, відпочинку та інших видів рекреаційної діяльності в природних умовах з додержанням режиму охорони заповідних природних комплексів та об'єктів;
 - проведення наукових досліджень природних комплексів та їх змін в умовах рекреаційного використання, розробка наукових рекомендацій з питань охорони навколишнього природного середовища та ефективного використання природних ресурсів;
 - проведення екологічної освітньо-виховної роботи;
- створення нових робочих місць;
- розвитку регіону в рекреаційно-екологічному напрямку;
- захистить цінні природні комплекси від недбалого господарювання.

Фото 1-19 дають нам змогу уявити красу цінних природних комплексів та велич рукотворних творінь майбутнього НПП «Слобожанський».